

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

У цьому звіті визначено системи опалення, використовувані українськими домогосподарствами, представлено орієнтовні ціни на тверде паливо в різних областях, а також досліджено методи та частоту заготівлі твердого палива. У звіті також досліджено нинішні та прогнозовані попит, пропозицію та ціни на основні види твердого палива. Це дослідження проведене з метою забезпечення підтримки поточних гуманітарних операцій з підготовки до зимового періоду.

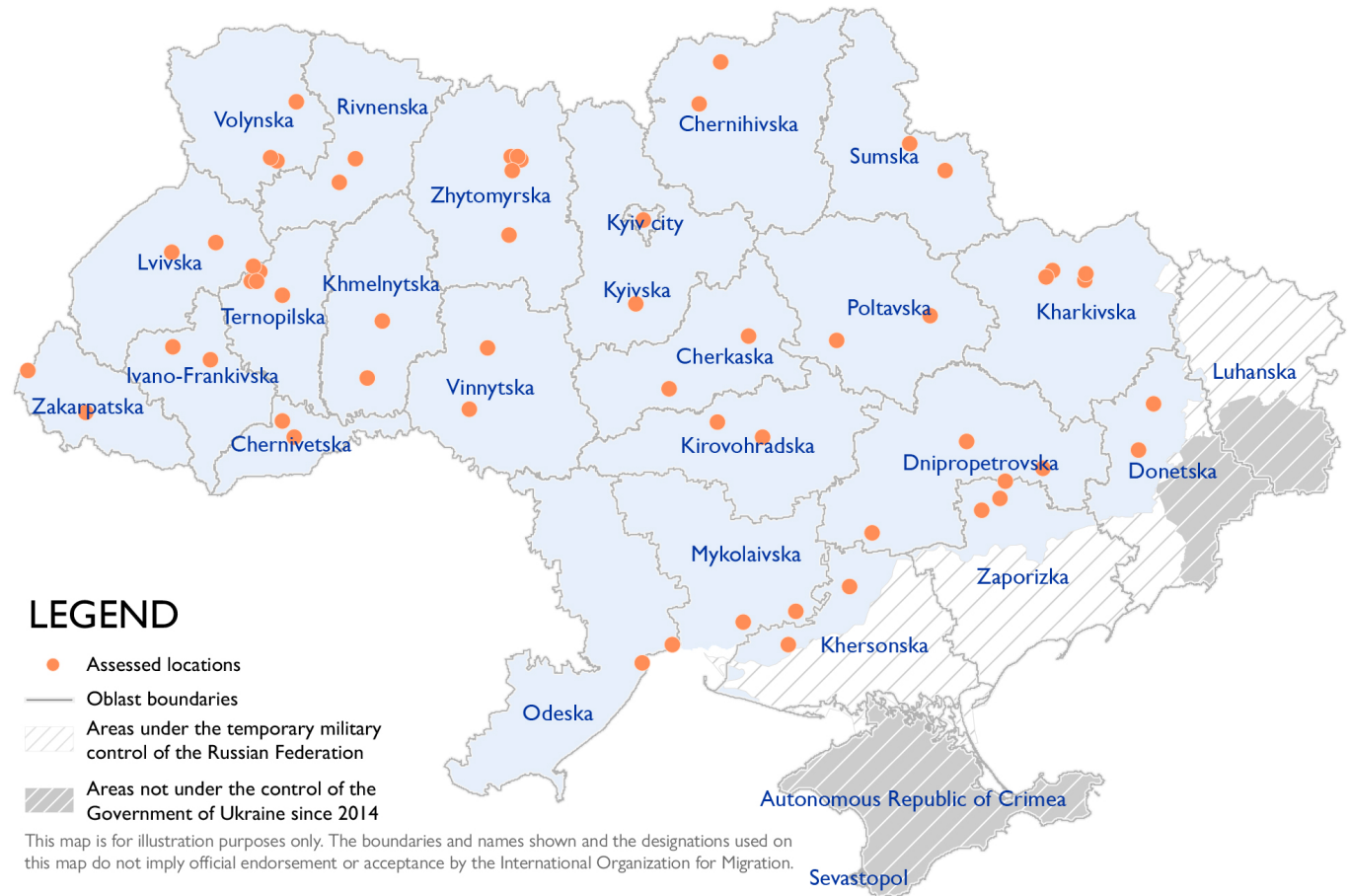
У період із 23 по 31 жовтня 2023 року відділ даних і аналітики дослідив 314 ринків у 23 областях України та м. Києві, провела очні та дистанційні інтерв'ю з місцевими продавцями та контактними особами на рівні громад (КО). У кожній області дані збирали щонайменше у двох населених пунктах: одному міському й одному сільському та/або, у відповідних випадках, поблизу лінії фронту. У кожному населеному пункті було опитано щонайменше двох продавців і дві КО (які не є продавцями). КО було обрано за критерієм обізнаності з досліджуваними питаннями та компетентності в питаннях підготовки до зими на рівні громад.

МОМ прагне надавати своїм партнерам у сфері гуманітарної допомоги та відновлення в Україні своєчасні, актуальні та якісні дані. Якщо маєте запитання щодо методології чи результатів опитування, звертайтеся за адресою DTMUkraine@iom.int.

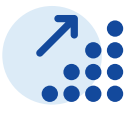
ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Висловлені в цьому звіті думки належать авторам і не обов'язково відображають погляди Міжнародної організації з міграції (МОМ). Інформація, що міститься у цьому звіті, призначена виключно для загальних інформаційних цілей. Використання позначень та форма подання матеріалу в цьому звіті не має на меті висловити будь-яку думку від імені МОМ щодо правового статусу будь-якої країни, території, міста чи населеного пункту, їхньої влади, кордонів чи адміністративних меж. Усі мапи в цьому звіті призначені лише для ілюстративних цілей. Використані на них кордони та назви не слід тлумачити як підтвердження чи визнання будь-яких позицій із боку Міжнародної організації з міграції.

Мапа 1. Населені пункти, оцінені в жовтні 2023 року

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

Більшість продавців очікують збільшення попиту на тверде паливо в наступному місяці після опитування, але не очікують змін у пропозиції. Значна частина продавців прогнозують зростання цін, але водночас приблизно стільки само продавців передбачають, що ціни на тверде паливо протягом наступного місяця залишаться стабільними.

Менша частка КІ очікує зростання цін та попиту на дрова порівняно з вугіллям, брикетами та пелетами.

Заготівля твердим паливом в основному відбувалася на сезонній основі, особливо в міських і прифронтових районах. Населення міст і прифронтових районів зазвичай купувало тверде паливо за потреби.

Продавці зазначили, що основним джерелом постачання твердого палива є роздрібні розповсюджувачі, незалежно від типу населеного пункту. У прифронтових районах другим за поширеністю джерелом постачання твердого палива були пункти гуртової торгівлі на протипагу іншим типам населених пунктів, де другим за поширеністю джерелом постачання твердого палива були безпосередні виробники.

КІ вказали, що в Черкаській, Чернігівській, Дніпропетровській, Харківській, Одеській, Рівненській та Закарпатській областях та місті Києві мало жителів мають доступ до твердопаливних опалювальних приладів. Ті самі області також повідомили, що для опалення мало хто використовує тверде паливо. Це робить їх вразливими в умовах погіршення безпеки чи руйнування інфраструктури.

Із серпня 2023 року відбувалося значне зростання цін на вугілля через зростання попиту на вугілля по всій країні. Водночас середні ціни на дрова, брикети та пелети за той самий період знизилися.

Донецька та Кіровоградська області були єдиними регіонами, де більшість КІ повідомили, що мало хто з жителів має системи газового опалення або взагалі ніхто їх не має. Натомість у деяких областях, зокрема в Закарпатській, Житомирській, Харківській, Вінницькій, Волинській та Сумській, дуже незначний відсоток населення має опалення, що працює на електроенергії. Відсутність вторинного або третинного способів опалення може загрожувати стійкості домогосподарств до викликів прийдешньої зими.

59% КІ повідомили, що утеплення житлових будинків є основною потребою всього українського населення взимку, особливо в Івано-Франківській, Волинській, Миколаївській та Кіровоградській областях. Серед інших важливих потреб взимку були названі стабільне електропостачання (52%), доступність плати за централізоване опалення (49%) та розподіл твердого палива (44%).

ОГЛЯД ЦІН

Таблиця 1. Середня ціна за одиницю твердого палива

Вид твердого палива	Середня ціна за одиницю (без доставки)
Дрова	1 463 грн/м ³ у штабелях
Вугілля	10 289 грн/т
Брикети	8 грн/кг
Пелети	8 грн/кг

ТЕРМІНИ ТА ОЗНАЧЕННЯ

- Для цілей цього оцінювання «ринки» означає магазини чи продавців, які постачають тверде паливо. Більше інформації про різні типи ринків, досліджені в цьому звіті, можна знайти на сторінці 12 (інформація про застосовану методологію).
- У цьому звіті для оцінювання відповідності рекомендованих обсягів твердого палива сезонним потребам домогосподарств використано показники Кластеру житла і непродовольчих товарів (НПТ). До таких показників належать конкретні обсяги, зокрема 8 кубічних метрів (м³) дров, 4 метричні тони (т) вугілля, 4,5 т брикетів і 6 т пелет.
- Населені пункти міського і сільського типів розрізняють за чисельністю населення. Так, використано припущення про те, що в сільській місцевості проживає <20 000 осіб. Класифікація прифронтових і неприфронтових населених пунктів стосується виключно областей поблизу лінії фронту (а саме Чернігівської, Донецької, Дніпропетровської, Харківської, Херсонської, Миколаївської та Сумської областей). До прифронтових населених пунктів також віднесено раніше окуповані місцевості та місцевості, які зазнають регулярних обстрілів через близькість до лінії фронту. Ці чотири категорії не є взаємовиключними, а отже, міські та сільські місцевості можуть включати як прифронтові, так і неприфронтові населені пункти.
- Серед ключових інформаторів (КІ), опитаних у рамках цього оцінювання, були як місцеві продавці, так і контактні особи на рівні громад (КО), зокрема державні службовці, лідери громад, вчителі, медичні працівники та члени громадянського суспільства.
- У цьому звіті використано розрахунки середніх цін. Це дає змогу гуманітарним партнерам краще орієнтуватися в рівнях цін на ринках.

ОЧІКУВАННЯ ПРОДАВЦІВ

Рисунок 1а. Очікування продавців щодо змін у попиту, пропозиції та цінах на тверде паливо впродовж місяця після інтерв'ю в містах і селах

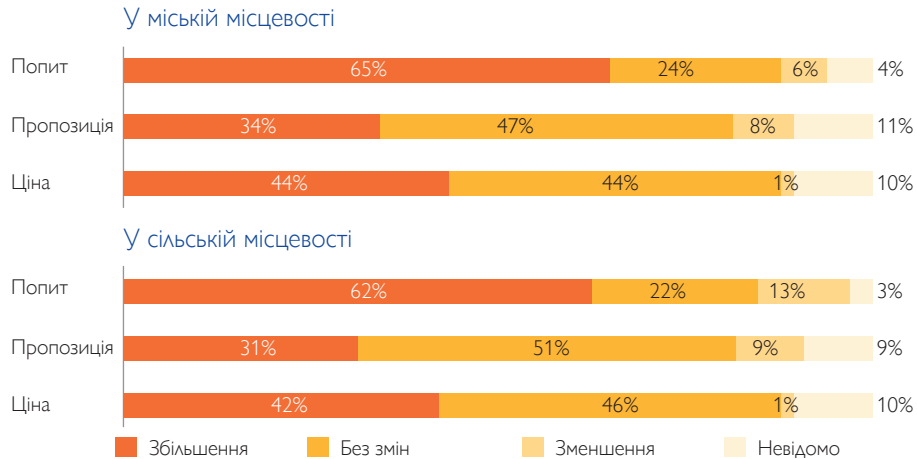
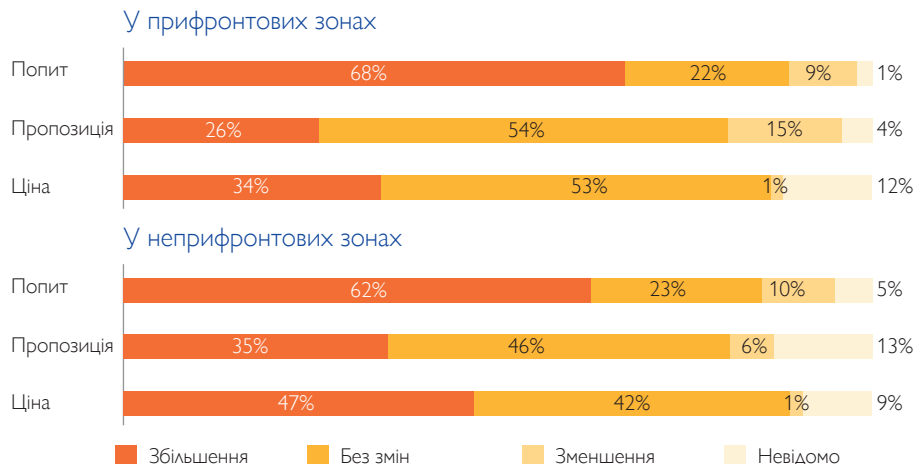
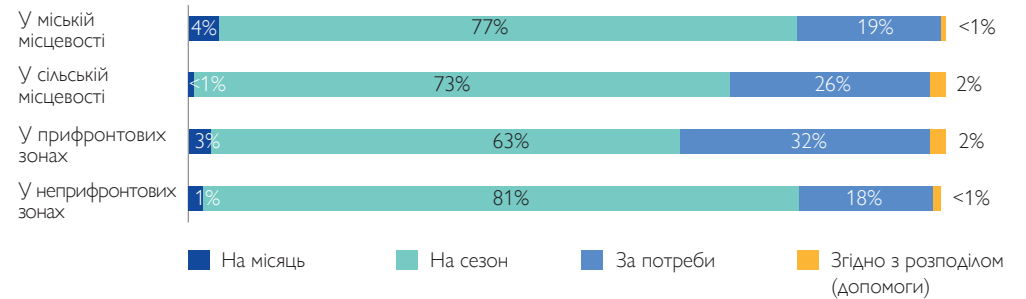

Рисунок 1б. Очікування продавців щодо змін у попиту, пропозиції та цінах на тверде паливо впродовж місяця після інтерв'ю у прифронтових і неприфронтових населених пунктах

ЧАСТОТА ЗАГОТІВЛІ*

Рисунок 2. Частота заготівлі твердого палива з розподілом за типом населеного пункту

ДЖЕРЕЛО ПОСТАЧАННЯ*

Таблиця 2. Джерела постачання твердого палива з розподілом за типом населеного пункту

Джерело постачання	У міській місцевості	У сільській місцевості	У прифронтових зонах	У неприфронтових зонах
Роздрібний розповсюджувач	57%	58%	68%	53%
Виробник	44%	41%	14%	55%
Пункт гуртової торгівлі	28%	10%	32%	15%
Місцевий магазин	16%	18%	25%	13%
Велика торговельна мережа	15%	1%	11%	8%
Орган самоорганізації населення громади	8%	13%	5%	13%
Гуманітарна допомога	12%	4%	11%	8%
Приватні неофіційні продавці	4%	2%	3%	3%
Самостійна заготівля	4%	6%	3%	6%
Інше	2%	2%	2%	2%

* Запитання стосовно частоти та джерел заготівлі ставилися лише контактним особам на рівні громад (КО) як представникам оцінюваних громад із метою дослідження поведінки таких громад у контексті забезпечення себе паливом. Отримані відповіді дають змогу виявляти тенденції на рівні громад.

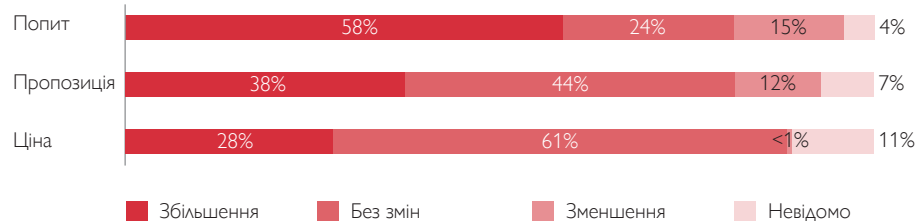
ДРОВА

Таблиця 3. Середня ціна на дрова за даними опитаних КІ із розподілом за місцезнаходженням продавця, типом продавця та якістю товару

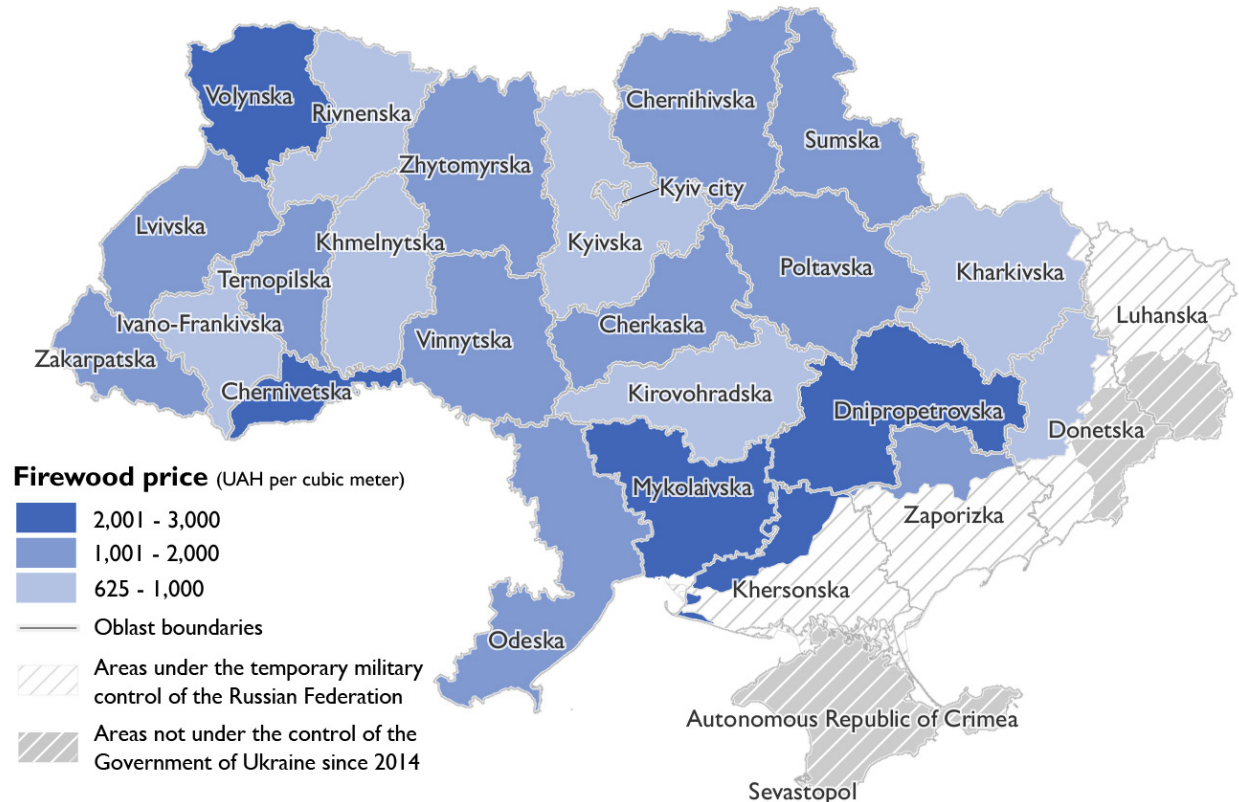
Середня ціна за одиницю	1 463 грн за м ³ у штабелях
Середня ціна за одиницю з розподілом за місцезнаходженням продавця	
У міській місцевості	1 700 грн за м ³ у штабелях
У сільській місцевості	1 200 грн за м ³ у штабелях
У прифронтових зонах	1 429 грн за м ³ у штабелях
У неприфронтових зонах	1 500 грн за м ³ у штабелях
Середня ціна за одиницю з розподілом за типом продавця	
Виробник	1 104 грн за м ³ у штабелях
Роздрібний розповсюджувач	1 429 грн за м ³ у штабелях
Велика торговельна мережа	1 950 грн за м ³ у штабелях
Місцевий магазин	800 грн за м ³ у штабелях
Пункт гуртової торгівлі	2 100 грн за м ³ у штабелях
Інше	1 700 грн за м ³ у штабелях
Середня ціна за одиницю з розподілом за якістю	
Низька	1 125 грн за м ³ у штабелях
Висока	1 500 грн за м ³ у штабелях

Тверді породи деревини (висока якість): отримані з дерев, які ростуть повільніше і мають високу теплопровідність. Тож вони повільно горять, завдяки чому вони є ефективним твердим паливом. М'які породи деревини (низька якість): як правило, це матеріал зі хвойних чи «вічнозелених» дерев, що має низьку теплопровідність. Тому такі дрова горять швидше за тверді породи і виділяють більше диму й пополу.

Рисунок 3. Очікування ключових інформаторів щодо змін у попиту, постачанні й цінах на дрова впродовж місяця з моменту інтерв'ю з розподілом за типом населеного пункту (% КІ)

Мапа 2. Середня ціна на дрова за областями (грн)

This map is for illustration purposes only. The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the International Organization for Migration.

ВУГІЛЛЯ

Таблиця 4. Середня ціна на вугілля за даними опитаних КІ із розподілом за місцезнаходженням продавця, типом продавця та якістю товару

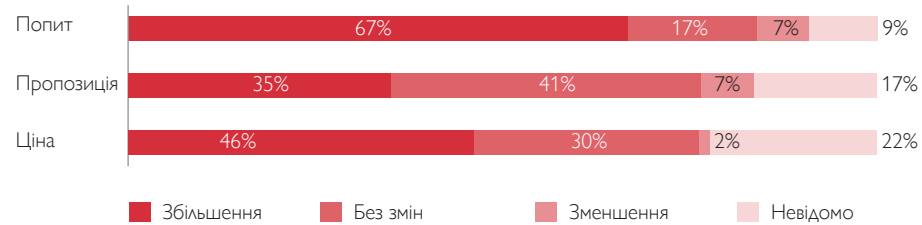
Середня ціна за одиницю	10 289 грн за м ³ у штабелях
Середня ціна за одиницю з розподілом за місцезнаходженням продавця	
У міській місцевості	11 650 грн за т
У сільській місцевості	10 000 грн за т
У прифронтових зонах	9 900 грн за т
У неприфронтових зонах	10 650 грн за т
Середня ціна за одиницю з розподілом за типом продавця	
Виробник	3 500 грн за т
Роздрібний розповсюджувач	10 000 грн за т
Велика торговельна мережа	12 400 грн за т
Місцевий магазин	5 000 грн за т
Пункт гуртової торгівлі	11 000 грн за т
Інше	7 000 грн за т
Середня ціна за одиницю з розподілом за якістю	
Низька	6 000 грн за т
Висока (антрацит)	11 000 грн за т
Висока (довгополуменеве вугілля)	10 900 грн за т

Антрацит (висока якість): Антрацит — це високоякісне вугілля, що характеризується високою теплопровідністю і тривалим горінням.

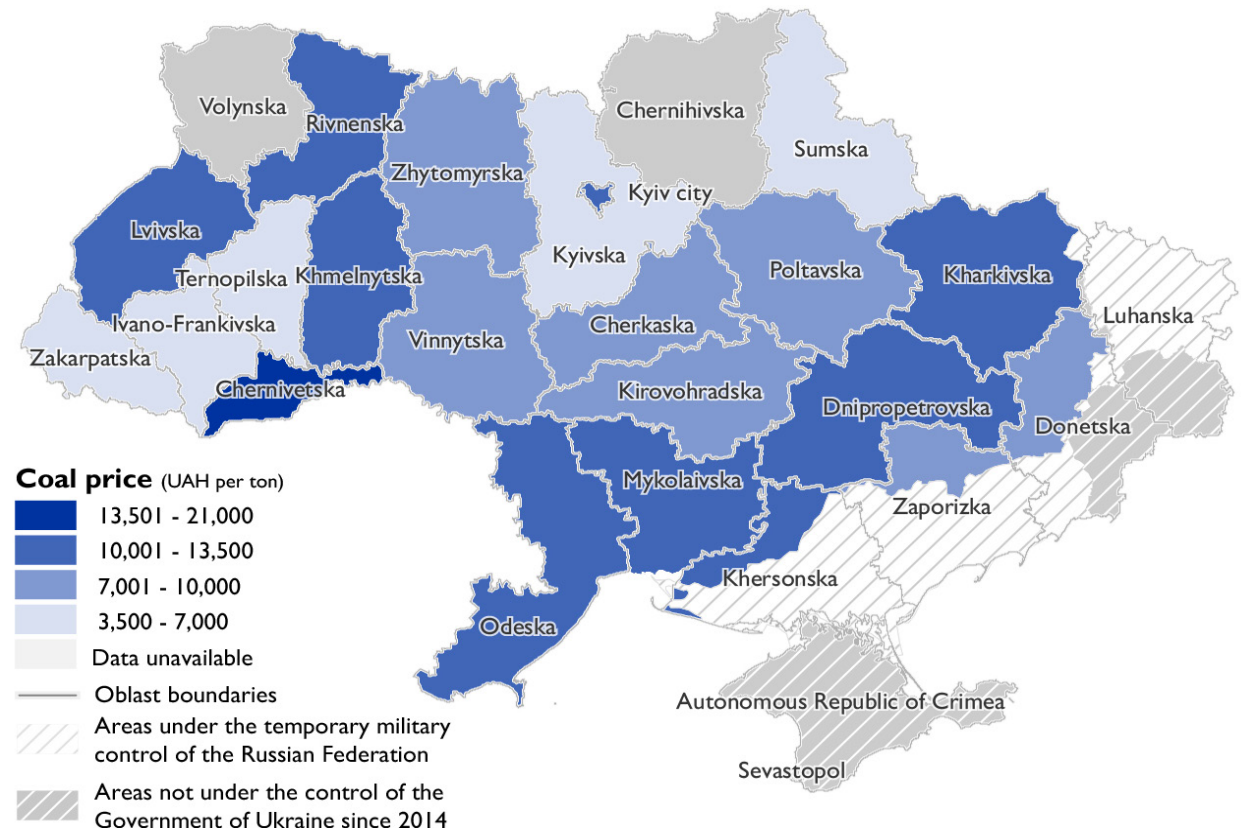
Газове вугілля (висока якість): Це вид вугілля з показниками теплопровідності і часом горіння між антрацитом і бурим вугіллям.

Буре вугілля (низька якість): Буре вугілля — це «незріле» тверде вугілля. З-поміж усіх видів вугілля його вважають паливом найнижчої якості, позаяк воно виділяє значно менше тепла.

Рисунок 4. Очікування ключових інформаторів щодо змін у попиту, постачанні й цінах на вугілля впродовж місяця з моменту інтерв'ю з розподілом за типом населеного пункту (% КІ)

Мапа 3. Середня ціна на вугілля за областями (грн)

This map is for illustration purposes only. The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the International Organization for Migration.

БРИКЕТИ

Таблиця 5. Середня ціна на брикети за даними опитаних КІ із розподілом за місцезнаходженням продавця, типом продавця та якістю товару

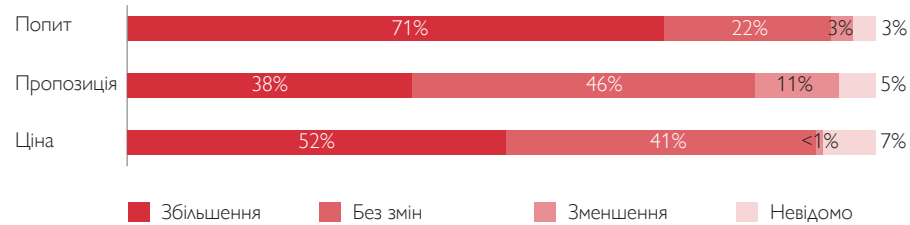
Середня ціна за одиницю	8 грн за кг
Середня ціна за одиницю з розподілом за місцезнаходженням продавця	
У міській місцевості	7 грн за кг
У сільській місцевості	7 грн за кг
У прифронтових зонах	7 грн за кг
У неприфронтових зонах	7 грн за кг
Середня ціна за одиницю з розподілом за типом продавця	
Виробник	7 грн за кг
Роздрібний розповсюджувач	7 грн за кг
Велика торговельна мережа	11 грн за кг
Місцевий магазин	6 грн за кг
Пункт гуртової торгівлі	8 грн за кг
Інше	6 грн за кг
Середня ціна за одиницю з розподілом за якістю	
Низька	6 грн за кг
Висока	8 грн за кг

Торф брикетований (висока якість): Складається з подрібненого торфу, спресованого для формування практично бездимного палива повільного горіння, яке легко зберігати і транспортувати. Його часто використовують як єдине паливо для відкритого вогню, а також для розпалу — щоб швидко і просто підпалити вугілля.

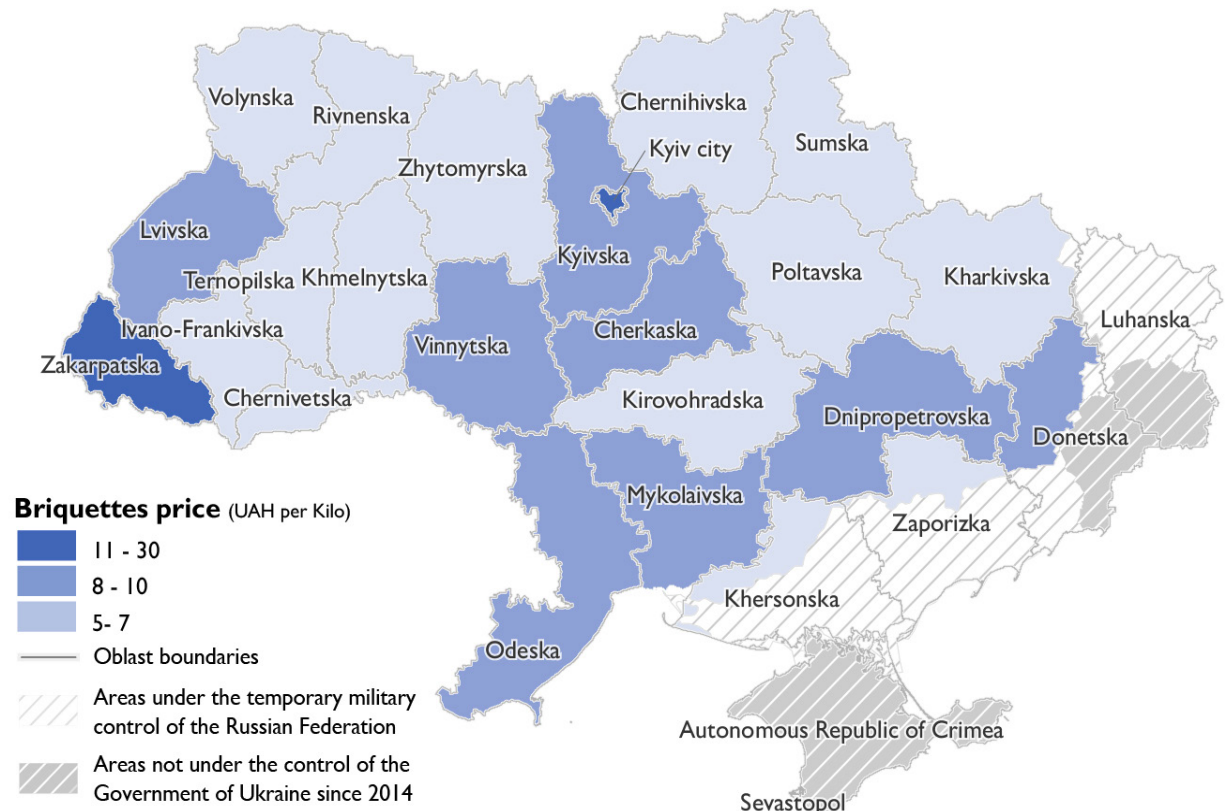
Деревні брикети (висока якість): Деревні брикети — це паливо, виготовлене з висушеної та пресованої деревини. Їх виготовляють із відходів або побічних продуктів деревини, машинним способом спресованих у циліндри або блоки.

Брикети з лушпиння соняшника (низька якість): Виготовлені з пресованого лушпиння соняшника брикети мають середню теплопровідність, але виділяють багато попелу та характеризуються низькою вологостійкістю.

Рисунок 5. Очікування ключових інформаторів щодо змін у попиті, постачанні й цінах на брикети впродовж місяця з моменту інтерв'ю з розподілом за типом населеного пункту (% КІ)

Мапа 4. Середня ціна на брикети за областями (грн)

This map is for illustration purposes only. The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the International Organization for Migration.

ПЕЛЕТИ

Таблиця 6. Середня ціна на пелети за даними опитаних КІ із розподілом за місцезнаходженням продавця, типом продавця та якістю товару

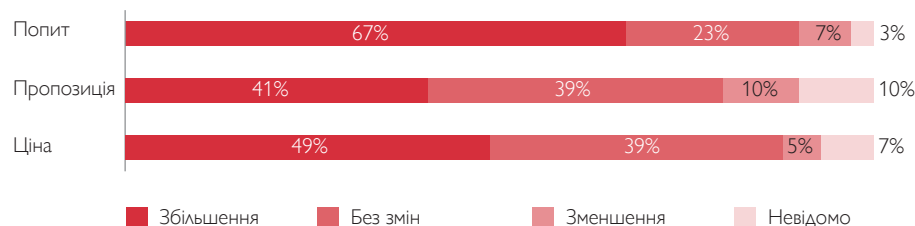
Середня ціна за одиницю	8 грн за кг
Середня ціна за одиницю з розподілом за місцезнаходженням продавця	
У міській місцевості	8 грн за кг
У сільській місцевості	7 грн за кг
У прифронтових зонах	6 грн за кг
У неприфронтових зонах	8 грн за кг
Середня ціна за одиницю з розподілом за типом продавця	
Виробник	7 грн за кг
Роздрібний розповсюджувач	7 грн за кг
Велика торговельна мережа	9 грн за кг
Місцевий магазин	9 грн за кг
Пункт гуртової торгівлі	8 грн за кг
Інше	9 грн за кг
Середня ціна за одиницю з розподілом за якістю	
Низька	5 грн за кг
Висока	8 грн за кг

Деревні пелети (висока якість): Деревні пелети мають високу теплотворну здатність, низький вміст попелу та горять без виділення видимого диму.

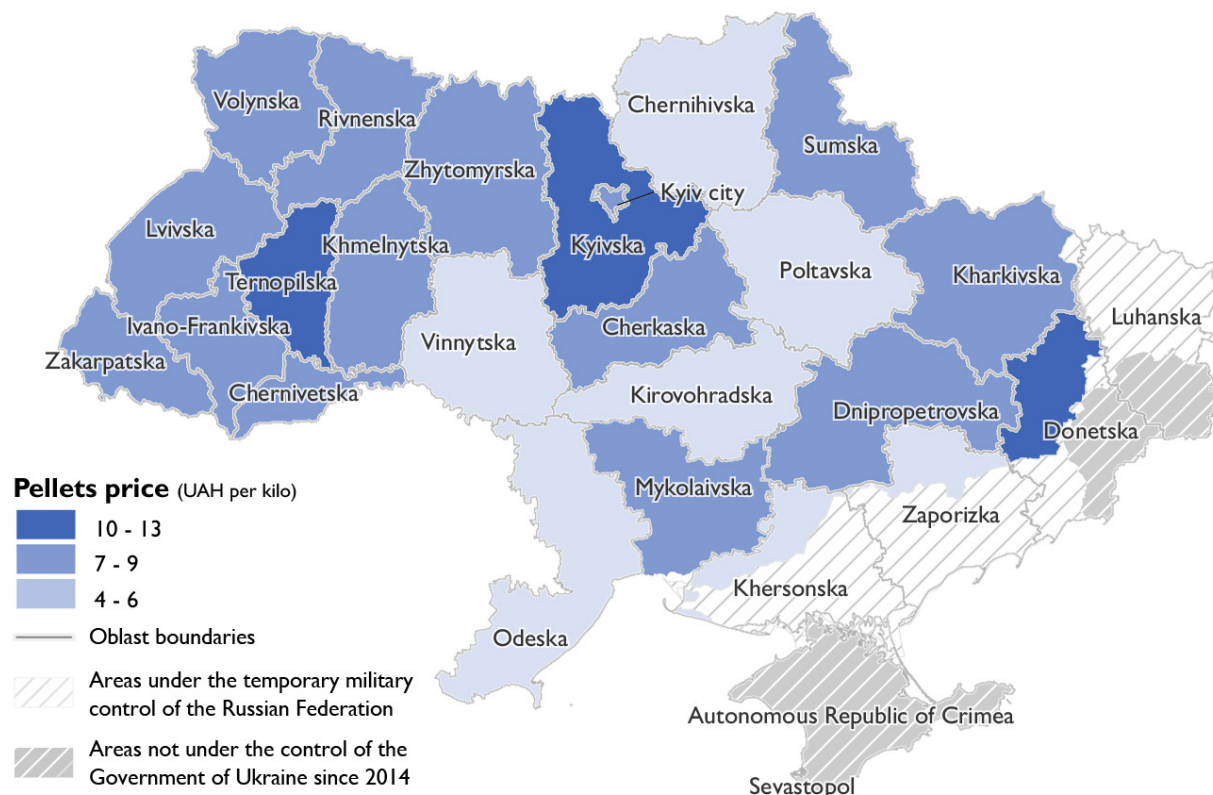
Солом'яні пелети (висока якість): Невеликі, пресовані снопи соломи, призначені для спалювання в грубі або в пічці.

Пелети з лушпиння соняшника (низька якість): Невеликі пелети з пресованого лушпиння від насіння соняшника з вищим вмістом попелу (порівняно з деревними пелетами).

Рисунок 6. Очікування ключових інформаторів щодо змін у попиту, постачанні й цінах на пелети впродовж місяця з моменту інтерв'ю з розподілом за типом населеного пункту (% КІ)

Мапа 5. Середня ціна на пелети за областями (грн)

This map is for illustration purposes only. The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the International Organization for Migration.

ОГЛЯД ПОТРЕБ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПІДГОТОВКОЮ ДО ЗИМИ

Таблиця 7. Пріоритетні потреби в контексті підготовки до зими для більшості людей в оцінених населених пунктах, із розподілом за відсотком ключових інформаторів, які вказали на ці потреби, за областями

Область	Утеплення житла	Доступ до стабільного енергопостачання	Наявність централізованого опалення	Розподіл ТП	Опалювальні прилади на ТП	Достатнє забезпечення централізованим опаленням	Електричні опалювальні прилади	Ремонт житла	Зимовий одяг	Під'єднаність до системи централізованого опалення	Наявність житла	Доступ до пунктів незламності	Інше	Невідомо
Черкаська	32%	16%	84%	53%	0%	32%	0%	0%	0%	21%	0%	0%	11%	0%
Чернігівська	90%	0%	80%	90%	90%	40%	0%	70%	0%	20%	70%	0%	0%	0%
Чернівецька	80%	20%	0%	10%	40%	0%	0%	10%	20%	10%	0%	0%	0%	10%
Дніпропетровська	50%	56%	61%	33%	39%	28%	28%	6%	6%	17%	0%	0%	0%	0%
Донецька	40%	40%	40%	40%	40%	10%	30%	20%	20%	0%	20%	0%	10%	0%
Івано-Франківська	79%	100%	71%	57%	43%	36%	29%	14%	29%	7%	21%	21%	14%	0%
Харківська	75%	33%	46%	63%	38%	13%	46%	4%	38%	4%	4%	0%	0%	0%
Херсонська	80%	100%	53%	100%	80%	20%	60%	27%	47%	40%	0%	27%	0%	0%
Хмельницька	100%	100%	100%	88%	75%	63%	38%	38%	50%	50%	25%	25%	0%	0%
Кіровоградська	58%	100%	33%	75%	58%	58%	67%	0%	42%	0%	8%	58%	0%	0%
м. Київ	40%	80%	60%	60%	80%	80%	60%	20%	0%	0%	40%	0%	0%	0%
Київська	80%	20%	20%	60%	80%	0%	20%	60%	0%	0%	40%	0%	0%	20%
Львівська	88%	38%	25%	0%	19%	6%	0%	0%	0%	0%	13%	0%	0%	0%
Миколаївська	58%	83%	33%	25%	42%	33%	8%	67%	17%	33%	8%	0%	0%	0%
Одеська	0%	40%	80%	0%	0%	20%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	30%	10%
Полтавська	75%	100%	58%	67%	83%	58%	50%	25%	17%	25%	0%	42%	0%	0%
Рівненська	40%	60%	40%	50%	80%	30%	30%	30%	0%	20%	10%	30%	0%	0%
Сумська	32%	42%	95%	47%	0%	79%	5%	0%	5%	5%	0%	0%	0%	0%
Тернопільська	100%	92%	75%	92%	92%	83%	33%	25%	75%	50%	8%	8%	0%	0%
Вінницька	33%	67%	11%	28%	17%	0%	6%	0%	0%	0%	6%	0%	22%	6%
Волинська	69%	23%	38%	0%	15%	31%	15%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Закарпатська	75%	25%	8%	8%	33%	0%	25%	58%	8%	0%	0%	0%	58%	0%
Запорізька	57%	43%	64%	7%	7%	14%	21%	14%	7%	21%	0%	0%	0%	0%
Житомирська	19%	0%	0%	31%	0%	0%	13%	0%	13%	0%	0%	0%	0%	56%
У сільській місцевості	60%	47%	35%	52%	20%	18%	20%	16%	17%	7%	7%	8%	7%	4%
У міській місцевості	58%	56%	63%	36%	27%	40%	27%	16%	16%	19%	10%	8%	6%	4%
У прифронтових зонах	62%	45%	63%	58%	38%	30%	29%	17%	22%	14%	11%	4%	1%	0%
У неприфронтових зонах	58%	55%	44%	38%	38%	28%	21%	16%	14%	13%	7%	9%	8%	6%

НАЯВНІСТЬ СИСТЕМ ОПАЛЕННЯ%

Таблиця 8. Частка населення, яке має доступ до систем опалення, за даними більшості ключових інформаторів, за областями

Область	Оцінка загальної макс. чисельності присутнього населення*	% жителів, що користуються опаленням, що працює на газі	% жителів, що користуються опаленням, що працює на електроенергії	% жителів, що використовують для опалення тверде паливо	% жителів, що мають опалювальні прилади, що працюють на твердому паливі
Черкаська	1 330 000	Більшість/усі (76–100%)	Більшість/усі (76–100%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)
Чернігівська	1 187 000	Більшість (51–75%)	Більшість/усі (76–100%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)
Чернівецька	849 000	Частина (26–50%)	Меншість (1–25%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Дніпропетровська	4 272 000	Більшість (51–75%)	Більшість/усі (76–100%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Івано-Франківська	1 296 000	Більшість/усі (76–100%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Харківська	2 978 000	Більшість/усі (76–100%)	Більшість/усі (76–100%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)
Хмельницька	1 250 000	Більшість (51–75%)	Частина (26–50%)	Більшість (51–75%)	Більшість (51–75%)
Кіровоградська	1 148 000	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
м. Київ	3 853 000	Більшість/усі (76–100%)	Більшість/усі (76–100%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)
Київська	3 229 000	Частина (26–50%)	Більшість/усі (76–100%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Львівська	2 640 000	Більшість/усі (76–100%)	Більшість (51–75%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Миколаївська	1 320 000	Більшість (51–75%)	Більшість (51–75%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Одеська	2 581 000	Більшість/усі (76–100%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)
Полтавська	1 701 000	Більшість (51–75%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Рівненська	1 088 000	Більшість/усі (76–100%)	Більшість/усі (76–100%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)
Сумська	1 125 000	Більшість/усі (76–100%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Тернопільська	894 000	Частина (26–50%)	Більшість (51–75%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Вінницька	1 794 000	Більшість (51–75%)	Більшість/усі (76–100%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Волинська	1 109 000	Частина (26–50%)	Меншість (1–25%)	Більшість (51–75%)	Більшість/усі (76–100%)
Закарпатська	900 000	Більшість (51–75%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)
Житомирська	1 349 000	Більшість (51–75%)	Меншість (1–25%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Донецька*	726 000	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)	Частина (26–50%)	Більшість (51–75%)
Херсонська*	433 000	Більшість (51–75%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
Запорізька*	1 261 000	Більшість/усі (76–100%)	Меншість (1–25%)	Більшість (51–75%)	Більшість (51–75%)
У сільській місцевості		Більшість (51–75%)	Меншість (1–25%)	Більшість (51–75%)	Більшість (51–75%)
У міській місцевості		Більшість/усі (76–100%)	Більшість/усі (76–100%)	Меншість (1–25%)	Меншість (1–25%)
У прифронтових зонах		Більшість (51–75%)	Більшість (51–75%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)
У неприфронтових зонах		Більшість/усі (76–100%)	Більшість (51–75%)	Частина (26–50%)	Частина (26–50%)

* Дані, наведені в цій таблиці, взято з Опитування загального населення МОМ (GPS), що ґрунтується на [оновленій базовій оцінці ЮНФПА загальної чисельності населення України](#) станом на жовтень 2023 року. Поняття «максимальна загальна чисельність населення» відображає межу похибки в межах Опитування загального населення (GPS). Оцінки населення для Донецької, Запорізької та Херсонської областей є недостатньо репрезентативними у зв'язку з тим, що охоплена територія обмежена лише підконтрольними уряду України районами, а також у зв'язку з обмеженою кількістю респондентів, опитаних шляхом випадкового набору телефонних номерів у рамках Опитування загального населення

ОГЛЯД ДЖЕРЕЛ ПОСТАЧАННЯ

Таблиця 9. Джерело постачання твердого палива в оцінюваних населених пунктах із розподілом за відсотком ключових інформаторів, які вказали відповідне джерело, за областями

Область	Роздрібний розповсюджувач	Виробник	Пункт гуртової торгівлі	Місцевий магазин	Орган самоорганізації населення громади	Велика торговельна мережа	Гуманітарна допомога	Роздрібні продавці, які продають паливо з вантажівок на вулиці або на базарі	Самостійна заготівля та неофіційний продаж	Інше
Черкаська	50%	92%	25%	25%	0%	0%	8%	0%	0%	0%
Чернігівська	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Чернівецька	86%	29%	43%	71%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Дніпропетровська	43%	14%	7%	21%	29%	7%	0%	29%	0%	0%
Івано-Франківська	57%	0%	29%	71%	14%	0%	0%	29%	0%	0%
Харківська	56%	89%	33%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	22%
Хмельницька	63%	25%	25%	0%	0%	25%	0%	0%	0%	6%
Кіровоградська	59%	6%	35%	59%	12%	12%	41%	0%	12%	0%
м. Київ	40%	80%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Київська	100%	22%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Львівська	100%	0%	0%	0%	25%	0%	0%	0%	25%	0%
Миколаївська	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Одеська	57%	57%	43%	0%	0%	57%	0%	0%	0%	0%
Полтавська	8%	50%	0%	0%	67%	0%	83%	0%	8%	0%
Рівненська	50%	0%	25%	75%	0%	25%	0%	0%	0%	0%
Сумська	71%	57%	71%	0%	0%	14%	0%	0%	29%	0%
Тернопільська	50%	50%	25%	0%	25%	0%	0%	0%	0%	0%
Вінницька	100%	13%	0%	0%	0%	13%	0%	0%	0%	0%
Волинська	33%	89%	0%	0%	0%	6%	0%	0%	28%	0%
Закарпатська	40%	80%	0%	20%	20%	0%	0%	0%	0%	0%
Житомирська	38%	85%	8%	0%	0%	23%	0%	0%	0%	0%
Донецька	25%	50%	0%	25%	50%	0%	0%	0%	0%	25%
Херсонська	56%	33%	89%	11%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Запорізька	100%	17%	0%	50%	17%	0%	0%	0%	0%	0%

ОГЛЯД ЧАСТОТИ ЗАГОТІВЛІ

Таблиця 10. Частота заготівлі твердого палива в оцінюваних населених пунктах із розподілом за відсотком ключових інформаторів, які вказали на таку частоту, за областями

Область	Згідно з розподілом (допомоги)	За потреби	На місяць	На сезон
Черкаська	0%	17%	0%	83%
Чернігівська	0%	17%	0%	83%
Чернівецька	0%	71%	0%	29%
Дніпропетровська	0%	14%	0%	86%
Івано-Франківська	0%	14%	0%	86%
Харківська	0%	11%	0%	89%
Хмельницька	0%	44%	0%	56%
Кіровоградська	6%	41%	6%	47%
м. Київ	0%	0%	0%	100%
Київська	0%	33%	0%	67%
Львівська	0%	0%	0%	100%
Миколаївська	0%	50%	0%	50%
Одеська	0%	0%	0%	100%
Полтавська	0%	0%	0%	100%
Рівненська	0%	0%	25%	75%
Сумська	0%	0%	0%	100%
Тернопільська	0%	50%	0%	50%
Вінницька	0%	0%	0%	100%
Волинська	0%	39%	6%	56%
Закарпатська	0%	0%	0%	100%
Житомирська	0%	8%	0%	92%
Донецька	0%	25%	0%	75%
Херсонська	0%	44%	11%	44%
Запорізька	0%	0%	0%	100%

Фото 1. Місцева жителька заповнює свою дров'яну піч © MOM/Аліса Кирпачова, 2023

Фото 2. Переселенці збираються в пункті обігріву, який працює на генераторі, наданому MOM © MOM/Дарія Коцюх, 2022

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАСТОСОВАНУ МЕТОДОЛОГІЮ

Оцінка потреб у твердому паливі — це дослідження, яке відділ даних і аналітики (D&A) проводить кожні два місяці для визначення потреб українських домогосподарств по всій країні у твердому паливі та рівня забезпеченості цим ресурсом. Крім того, ця ініціатива має на меті оцінювання цін на тверде паливо. Такі дані є корисними для гуманітарної діяльності, пов'язаної з підготовкою до зими. У рамках цієї ініціативи досліджується пропозиція, попит та ціни на основні види твердого палива на момент оцінювання, а також збирається інформація від ключових інформаторів щодо прогнозованих на наступний місяць цін, доступності, джерел постачання і потреб місцевого населення. Збір даних відбувається впродовж 10-денного періоду кожні два місяці в усіх 23 областях, до яких на сьогодні експерти зі збору даних мають доступ.

Результати публікуються кожні два місяці. Проведення періодичних раундів дослідження має на меті відстежувати тенденції для розуміння динаміки цін та виявлення прогалів у ланцюгах постачання впродовж зимового сезону. Це оцінювання передбачає активну участь продавців і контактних осіб на рівні громад (КО), які є первинними джерелами інформації щодо основних видів твердого палива в Україні. Об'єктами оцінювання є принаймні два населені пункти в кожній області, в тому числі один населений пункт міського типу, один населений пункт сільського типу та/або один населений пункт, розташований у прифронтовій зоні. Стосовно кожного ринку проводяться інтерв'ю з продавцями для збору інформації про ціни, кількість і якість кожної товарної позиції, а також про їхні прогнози щодо доступності та якості кожного виду палива. У кожному з описаних населених пунктів проводяться очні чи дистанційні інтерв'ю зі щонайменше двома продавцями і двома КО. Залучення КО дає змогу проводити більш комплексний аналіз динаміки забезпеченості паливом на рівні домогосподарств у кожному населеному пункті. У тих випадках, коли неможливо опитати продавців про всі види палива, оцінюються ринки у найближчих населених пунктах для отримання потрібної інформації. На додаток до зазначених загальних критеріїв, населені пункти, продавці та КО обираються на основі цільової вибірки. Тому результати, представлені у звіті, не можна вважати репрезентативними, але вони, тим не менше, відображають певні тенденції на ринку твердого палива в різних регіонах країни.

Для цілей цього оцінювання населені пункти міського і сільського типів розрізняють за чисельністю населення. Так, вважають, що у населеному пункті сільського типу проживає <20 000 осіб. Хоча до війни населені пункти сільського типу визначалися як такі, що мають населення менше 10 000 жителів, в Оцінці потреб у твердому паливі населені пункти сільського типу визначені як такі, в яких проживає менше 20 000 жителів, щоб охопити населені пункти, які є достатньо великими для наявності в них ринків твердого палива. Крім того, населені пункти в Чернігівській, Донецькій, Дніпропетровській,

Харківській, Херсонській, Миколаївській і Сумській областях було також віднесено до прифронтових для кращого відображення гуманітарної ситуації. Це пов'язано з тим, що близькість до лінії фронту може впливати на пропозицію, попит та ціну на тверде паливо та на інші потреби в зимовий період.

Також, щоб отримати приблизне розуміння різних рівнів якості твердого палива, наявного на різних ринках, в цьому оцінюванні наводиться окрема статистика для високоякісного і низькоякісного палива. Хоча ці категорії включають не всі доступні продукти, в цілому можна сказати, що вони відображають чітко виражені градації якості, від якої можуть залежати характеристики виділення тепла. Наприклад, деревину твердих порід вважають якіснішою, ніж деревину м'яких порід, через те, що вона має кращу тепловіддачу. Аналогічно, чорне вугілля вважають якіснішим за буре вугілля.

ОСНОВНІ ТИПИ РИНКІВ ТВЕРДОГО ПАЛИВА

- Безпосередній виробник твердого палива: ринок, де виробник продає продукцію напряму кінцевому споживачу. Ринок виробників твердого палива — це місце, де виробники продають продукцію напряму кінцевим споживачам.
- Роздрібний розповсюджувач: роздрібний продавець, що продає тверде паливо у незначних обсягах (приватний підприємець).
- Пункт гуртової торгівлі: ринок для роздрібних торговців, промислових, комерційних, інституційних чи професійних споживачів або інших учасників гуртової торгівлі.
- Місцевий магазин: ринок, де відбувається роздрібний продаж твердого палива (наприклад, невеликі магазини, місцеві базари, несанкціоновані точки продажу).
- Велика торговельна мережа: торговельний майданчик зі змішаним асортиментом, що спеціалізується на роздрібній торгівлі різноманітними товарами, в тому числі твердим паливом. Має широкий асортимент товарів («Епіцентр», великі склади тощо).
- Інші типи приватних підприємств і ринків, які не віднесені до жодної зі вказаних вище категорій.

In partnership with
AID AIDE | Canada

Norwegian Ministry
 of Foreign Affairs

MINISTERSTVO VNITRA
 CESKE REPUBLIKY